

Aluehallitus 13.4.2026 § 55

§ 55

Vastauksen antaminen valtuutettu Hyrkön ja 40 muun valtuustoaloitteeseen koskien neuvolan ja varhaiskasvatuksen yhteistyön tiivistämistä (AV)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Westergård Mikaela
Puolitaival Miika

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Valtuustoaloitteessa esiin nostettu neuvolan ja varhaiskasvatuksen yhteistyö on tärkeä asia ja tukee Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen tavoitteita lasten ja perheiden hyvinvoinnin edistämiseksi sekä ennaltaehkäisevän työn vahvistamisessa.

Länsi-Uudenmaan neuvolapalveluissa tehdään jo säännöllistä yhteistyötä alueen kymmenen kunnan varhaiskasvatuksen kanssa. Yhteistyön tukena ovat:

- neuvolapalveluille nimetyt esihenkilöt yhteistyön kehittämiseen
- tiedonsiirtolomake, varhaiskasvatuksen, neuvolan ja huoltajien väliseen tiedonsiirtoon, jota käytetään leikki-ikäisten määräaikaistarkastusten yhteydessä sekä tarvittaessa huolen herätessä
- erillinen tiedonsiirtolomake 4-vuotistarkastukseen
- mahdollisuus varhaiskasvatuksen ja neuvolan välisiin konsultaatiokäytäntöihin huoltajan luvalla

Espoossa on toimiva Triangeli-malli, jossa neuvola, kuntoutuspalvelut ja varhaiskasvatus tapaavat alueellisesti ja säännöllisesti, tarjoaa yhden toimivan esimerkin yhteistyörakenteesta. Mallin hyödyntämistä arvioidaan osana alueellista kehittämistyötä.

Varhaiskasvatuksesta keskustellaan neuvolassa jo varhaisessa vaiheessa. Kuuden kuukauden neuvolakäynnillä tai kuuden

kuukauden ryhmäneuvolassa perheelle annetaan tietoa varhaiskasvatuksen palveluista ja tarvittaessa ohjataan palveluohjaukseen.

Neuvolassa:

- käydään läpi varhaiskasvatuksen hoitomuodot ja ohjeistetaan, miten varhaiskasvatukseen hakeudutaan
- arvioidaan määräaikaistarkastuksissa suomen- tai ruotsin kielen kielellistä kehitystä ja suositellaan varhaiskasvatusta erityisesti vieraskielisten lasten kielellisen kehityksen tueksi
- ohjataan tarvittaessa puheterapiaan, jos kielellinen kehitys ei ole ollut riittävä lapsen ollessa kaksi vuotta varhaiskasvatuksessa

Palveluohjausta tuetaan myös ohjaamalla perheitä kolmannen sektorin palveluihin (esim. Hello Espoo, Nice Hearts). Espoon alueella toimineesta MONIKU-mallista on sellaisenaan luovuttu. Sosiaalihuollon ammattilaiset, jotka siirtyivät Ohjaukseen ja neuvontaan, palvelevat nyt laajempaa joukkoa asiakkaita ensilinjassa kattavammin. Tavoitteena on tuoda muita vaikuttavampia malleja (esim. yllä mainittu Triangeli-mallin kehittäminen), jotka tavoittavat kohderyhmän paremmin ja voimme hyödyntää myös monikanavaisuutta tehokkaammin.

Tällä hetkellä neuvolapalveluita järjestetään neuvoloiden toimipisteissä, eivätkä terveydenhoitajaresurssit riitä käyntien jalkauttamiseen varhaiskasvatuksen yksiköihin.

Lisäksi:

- lapsilla on nimetty oma terveydenhoitaja, ja varhaiskasvatusryhmän lapset kuuluvat useille eri terveydenhoitajille
- perhe varaa itse ajan neuvolaan sähköisen järjestelmän kautta tai keskitetyn ajanvarauksen kautta. Neuvolalla ei ole välttämättä ole tietoa ennen käyntiä, onko lapsi varhaiskasvatuksessa ja jos on, niin missä yksikössä.
- neuvolalla ei ole käytettävissä tietoa perheiden varhaiskasvatuspaikkamahdollisuuksista

Näistä syistä neuvolakäyntien pilotointi varhaiskasvatuksessa ei ole tällä hetkellä toteutettavissa nykyresurssein. Asia voidaan kuitenkin huomioida neuvolapalveluiden tulevassa kehittämisessä.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja

2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Käsittelyn aikana esittelijä muutti päätösehdotustaan seuraavasti:

Päätösehdotukseen lisätään seuraavaa:

”Hyvinvointialueen palvelujen uudistamisen strategiassa 2026-2029 (AV 7.10.2026 § 74) on asetettu muutoslupaus ”Asiakaslähtöisemmät ja sujuvammat asiakaspolut”. Perhe- ja vammaispalvelujen osalta yksi kuvattavaksi valittu kokonaisuus on neuvolan asiakaspolku. Neuvolan asiakaspolun kehittämistyössä tullaan kiinnittämään erityistä huomiota maahanmuuttajataustaisten perheiden tarpeisiin esimerkiksi lasten kielellisen kehityksen tukemisessa. Prosessissa tarkastellaan myös kuntien kanssa tehtävän yhteistyön muotoja.”

Päätös

Aluehallitus päätti yksimielisesti antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Valtuustoaloitteessa esiin nostettu neuvolan ja varhaiskasvatuksen yhteistyö on tärkeä asia ja tukee Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen tavoitteita lasten ja perheiden hyvinvoinnin edistämässä sekä ennaltaehkäisevän työn vahvistamisessa.

Länsi-Uudenmaan neuvolapalveluissa tehdään jo säännöllistä yhteistyötä alueen kymmenen kunnan varhaiskasvatuksen kanssa. Yhteistyön tukena ovat:

- neuvolapalveluille nimetyt esihenkilöt yhteistyön kehittämiseen
- tiedonsiirtolomake, varhaiskasvatuksen, neuvolan ja huoltajien väliseen tiedonsiirtoon, jota käytetään leikki-ikäisten määräaikaistarkastusten yhteydessä sekä tarvittaessa huolen herätessä
- erillinen tiedonsiirtolomake 4-vuotistarkastukseen
- mahdollisuus varhaiskasvatuksen ja neuvolan välisiin konsultaatiokäytäntöihin huoltajan luvalla

Espoossa on toimiva Triangeli-malli, jossa neuvola, kuntoutuspalvelut ja varhaiskasvatus tapaavat alueellisesti ja säännöllisesti, tarjoaa yhden toimivan esimerkin yhteistyörakenteesta. Mallin hyödyntämistä arvioidaan osana alueellista kehittämistyötä.

Varhaiskasvatuksesta keskustellaan neuvolassa jo varhaisessa vaiheessa. Kuuden kuukauden neuvolakäynnillä tai kuuden kuukauden ryhmäneuvolassa perheelle annetaan tietoa varhaiskasvatuksen palveluista ja tarvittaessa ohjataan palveluohjaukseen.

Neuvolassa:

- käydään läpi varhaiskasvatuksen hoitomuodot ja ohjeistetaan, miten varhaiskasvatukseen hakeudutaan
- arvioidaan määräaikaistarkastuksissa suomen- tai ruotsin kielen kielellistä kehitystä ja suositellaan varhaiskasvatusta erityisesti vieraskielisten lasten kielellisen kehityksen tueksi
- ohjataan tarvittaessa puheterapiaan, jos kielellinen kehitys ei ole ollut riittävä lapsen ollessa kaksi vuotta varhaiskasvatuksessa

Palveluohjausta tuetaan myös ohjaamalla perheitä kolmannen sektorin palveluihin (esim. Hello Espoo, Nice Hearts). Espoon alueella toimineesta MONIKU-mallista on sellaisenaan luovuttu. Sosiaalihuollon ammattilaiset, jotka siirtyivät Ohjaukseen ja neuvontaan, palvelevat nyt laajempaa joukkoa asiakkaita ensilinjassa kattavammin. Tavoitteena on tuoda muita vaikuttavampia malleja (esim. yllä mainittu Triangeli-mallin kehittäminen), jotka tavoittavat kohderyhmän paremmin ja voimme hyödyntää myös monikanavaisuutta tehokkaammin.

Tällä hetkellä neuvolapalveluita järjestetään neuvoloiden toimipisteissä, eivätkä terveydenhoitajaresurssit riitä käyntien jalkauttamiseen varhaiskasvatuksen yksiköihin.

Lisäksi:

- lapsilla on nimetty oma terveydenhoitaja, ja varhaiskasvatusryhmän lapset kuuluvat useille eri terveydenhoitajille
- perhe varaa itse ajan neuvolaan sähköisen järjestelmän kautta tai keskitetyn ajanvarauksen kautta. Neuvolalla ei ole välttämättä ole tietoa ennen käyntiä, onko lapsi varhaiskasvatuksessa ja jos on, niin missä yksikössä.
- neuvolalla ei ole käytettävissä tietoa perheiden varhaiskasvatuspaikkamahdollisuuksista

Näistä syistä neuvolakäyntien pilotointi varhaiskasvatuksessa ei ole tällä hetkellä toteutettavissa nykyresurssein. Asia voidaan kuitenkin huomioida neuvolapalveluiden tulevassa kehittämisessä.

Hyvinvointialueen palvelujen uudistamisen strategiassa 2026-2029 (AV 7.10.2026 § 74) on asetettu muutoslupaus "Asiakaslähtöisemmät ja sujuvammat asiakaspolut". Perhe- ja vammaispalvelujen osalta yksi kuvattavaksi valittu kokonaisuus on neuvolan asiakaspolku. Neuvolan asiakaspolun kehittämistyössä tullaan kiinnittämään erityistä huomiota maahanmuuttajataustaisten perheiden tarpeisiin esimerkiksi lasten kielellisen kehityksen tukemisessa. Prosessissa tarkastellaan myös kuntien kanssa tehtävän yhteistyön muotoja.

Lisäksi aluehallitus päätti yksimielisesti esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja

2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Selostus

Valtuutettu Hyrkkö sekä 40 muuta valtuutettua ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 24.2.2026 § 13 aloitteen, jossa esitetään neuvolan ja varhaiskasvatuksen yhteistyön tiivistämistä sekä erityisen huomion kiinnittämistä niiden lasten ja perheiden palveluohjaukseen, jotka hyötyisivät varhaiskasvatuksesta erityisen paljon kielitaidon kehityksen tai muiden syiden takia. Aloitteessa esitetään myös, että selvitetäisiin mahdollisuutta pilotoida varhaiskasvatuksen ulkopuolella olevien lasten neuvolakäynnin toteuttamista varhaiskasvatusyksikössä.

Toimivalta

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Liitteet

- 1 Valtuutettu Hyrkön valtuustoaloite koskien neuvolan ja varhaiskasvatuksen yhteistyön tiivistämistä

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria